

Tenis (angl. *tennis* < angl. *tenes*, *tenetz* < fr. *tenez!* = nate, berte, držte! (imperativ pl. slova držet)), označovaný také jako *bílý sport*, je

míčová hra pro 2 nebo 4 hráče. Varianta se 2 hráči je

dvouhra

, varianta se 4 hráči pak

čtyřhra

. Rozlišuje se také

smíšená čtyřhra

, při které v každé dvojici hraje jedna žena a jeden muž. Soupeři stojí proti sobě, na obdélníkovém hřišti (tenisovém dvorci) a pokoušejí se odrazit tenisový míček tenisovou raketou tak, aby jej soupeř nemohl v rámci pravidel vrátit.

Historie

Roku 1592 byla v Paříži zaznamenána pravidla francouzské hry paume. Angličan Walter Clopton Wingfield se nechal těmito pravidly inspirovat, aby si roku 1875 nechal patentovat hru zvanou tenis. V červenci roku 1877 se ve Wimbledonu konalo první mistrovství. Další tři největší turnaje se konají v New Yorku (Flushing Meadows, od roku 1881), v australském Melbourne (1905) a v Paříži (Roland Garros, 1925). V olympijském programu byl tenis od roku 1896 do her v roce 1924. Poté byl vyřazen, aby se roku 1988 opět mezi olympijské sporty vrátil. Mezinárodní tenisová federace ILTF (od roku 1977 ITF) byla založena roku 1913.

Tenis patří k olympijským sportům. Z tenisu se vyvinulo několik podobných sportů hraných zejména pod střechou na speciálním kurtu, např. squash nebo ricochet, nebo jiné modifikace, jako např.: plážový tenis.

Pravidla

Charakteristika hry

Tenis je velmi elegantní míčová hra, kterou mohou hrát dva nebo čtyři hráči. Ke hře je zapotřebí tenisová raketa, míček, tenisový dvorec a síť. Hráči tenisu mohou být jakéhokoliv věku, výšky, váhy či pohlaví. Avšak na profesionální úrovni hrají muži a ženy zvlášť, výjimku však tvoří turnaje, kde proti sobě ve čtyřhře nastoupí muž i žena na každé straně. Této čtyřhře se říká "smíšená čtyřhra", „mix“. Hlavním úkolem je co nejlépe vrátit míč na soupeřovu polovinu dvorce tak, aby ho soupeř vůbec nezahrál či nedoběhl, případně aby mu vrácení míče dělalo potíže. Ve

srovnání s jinými sporty se tenis hraje se střední intenzitou. Zápas může trvat desítky minut, ale taky klidně několik hodin. Při tenisové hře se rozvíjí vůle, cílevědomost, rychlý odhad situace, spoléhání na svoji fyzickou připravenost, taktické myšlení, schopnost dlouhého soustředění a hlavně vnitřní klid.

Hra

Získá-li hráč bod, je stav 15:0; získá-li druhý, je stav 30:0; získá-li třetí, je stav 40:0; získá-li čtvrtý bod, vyhrává hru. Pokud je stav 40:40, tzv. shoda, nejbližší bod se počítá jako výhoda pro toho hráče, který jej získal. Získá-li týž hráč následující bod, vyhrává hru. Když jej nezíská, je opět shoda. Zápas se hraje nejčastěji na 2 vítězné sady. Organizátor soutěže však může rozhodnout jinak, v tom případě pak hráč potřebuje k vítězství získat sady 3, např. muži na grandslamových turnajích nebo v utkáních Davisova poháru. Hráč, který první získá 6 her, získává sadu (např. 6:2). Musí však získat nejméně o dvě hry více než soupeř (např. 8:6). V roce 1965 James Van Alen vymyslel pro zrychlení hry tzv. tiebreak. Ten se hraje za stavu 6:6. Hráč potřebuje získat 7 bodů a o dva více než soupeř (např. 10:8). Vítěz tie-breaku získává sadu 7:6. Sady bez tie-breaku se hrají minimálně, a to v závěrečné sadě zápasu určitých turnajů. Cílem hry je získat požadovaný počet sad dříve než soupeř.

Samotná hra začíná podáním, které se provádí ze zadní základní čáry - baseline. Hráč, který podává si rukou nadhodí míček a udeří ho raketou dříve než dopadne na zem. Tento míček musí umístit, v případě že podává zprava, do levého soupeřova pole pro podání (čtverec za sítí na straně soupeře). V případě chybného podání má podávající opravné druhé podání. Změna podání nastává při získání hry pro jednoho z hráčů.

Poté, co bylo provedeno dobré podání, se hráči střídají v úderech, po nichž musí míček přeletět sítí a dopadnout do soupeřova pole. Údery se opakují, dokud se některému z hráčů nepodaří zakončit tzv. vítězným úderem nebo dokud soupeř neudělá chybu.

Nejčastější chyby ve hře

Toto jsou nejčastěji se objevující chyby při hře, při kterých soupeř získává bod.

- hráč trefí sítí
- hráč se netrefí do soupeřova pole – tzv. „aut“
- hráč zahraje tělem
- míček dopadne dvakrát na zem, dříve než ho hráč odehraje
- druhé podání nedopadlo do čtverce pro podání nebo nepřeletělo sítí

- hráč zahraje tzv. dvojdotek - při úderu se míček dvakrát dotkne rakety (neplatí když hráč tento dvojdotek zahraje v rámci jednoho úderu)
- hráč se dotkne míčkem stropu (v případě že se hraje v hale)
- hráč se dotkne sítě (raketou či tělem v průběhu výměny)

Hřiště a vybavení

Tenisový dvorec

Tenisový dvorec má obdélníkový tvar a rovný povrch. Tenisové hřiště je dlouhé 23,77 m a široké 8,23 m. Kurt je uprostřed rozdělen sítí zavěšenou ve výšce 0,914 m (měřeno uprostřed), na okraji kurtu má síť výšku 1,07 m. Při čtyřhře je pro hru využíváno postranní rozšíření kurtu.

Povrchy kurtu jsou různé, každý z nich umožňuje jinou rychlost a výšku odrazu míče a tím i mění styl hry. Třemi nejběžnějšími typy povrchů jsou:

- antuka – nejčastěji červená (k vidění např. na French Open), zelená (hlavně v USA),
- tvrdý povrch – například beton, (Australian Open), potažený asfalt (US Open),
- tráva – typická pro britský Wimbledon.

Tenisová raketa

Tenisová raketa musí být rovná a tvoří ji struny střídavě propletené nebo svázané a připojené k rámu rakety. Celková délka rakety nesmí být větší než 73,66 cm. Rám rakety nesmí mít celkovou šířku větší než 31,75 cm. Plocha výpletu nesmí mít celkovou délku větší než 39,37 cm a celkovou šířku větší než 29,21 cm.

Tenisový míč

Míč musí mít vnější povrch všude stejný, sestávající z látkového potahu a žluté barvy. Má-li švy, musí být bez stehů. Správný míč by měl mít odskok vyšší než 1,35 m a nižší než 1,47 m, pustí-li se volně na betonový podklad z výše 2,54 m. Mohou se objevit i barevné tréninkové míče

Významní čeští tenisté

- Jaroslav Drobný
- Jan Kodeš
- Petr Korda
- Ivan Lendl

- Hana Mandlíková
- Martina Navrátilová
- Jana Novotná
- Helena Suková
- Tomáš Šmíd
- Jiří Novák (tenista)
- Tomáš Berdych

Grandslamové turnaje

- Australian Open
- French Open
- Wimbledon
- US Open

Soutěže družstev

- Davis Cup
- Světový pohár družstev
- Fed Cup
- Hopmanův pohár

Externí odkazy

- [Český tenisový svaz](#)